การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณภาครัฐให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความถูกต้อง โปร่งใส คุ้มค่า และสามารถตรวจสอบได้ โดยการใช้จ่ายงบประมาณถือเป็นภารกิจสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดสรร การวางแผน การเบิกจ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง และการควบคุมกำกับติดตาม ซึ่งหากขาดระบบควบคุมที่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การใช้ดุลยพินิจที่ไม่เหมาะสม การกำหนดรายละเอียด หรือเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดเป็นการเฉพาะ การดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือการใช้จ่ายงบประมาณไม่เกิดความคุ้มค่า

ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง กำหนดมาตรการป้องกัน ควบคุม และลดโอกาสการเกิดการทุจริต รวมทั้งนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑. การคัดเลือกกระบวนงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนงานและโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยพิจารณาจากภารกิจ อำนาจหน้าที่ กระบวนการปฏิบัติงานงบประมาณที่ได้รับจัดสรร รวมถึงระดับความสำคัญและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กร โดยให้ความสำคัญกับกระบวนงาน**ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ** ซึ่งเป็นภารกิจที่มีการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย จึงมีความจำเป็นต้องมีระบบควบคุม กำกับ และตรวจสอบอย่างรอบคอบ จากการวิเคราะห์กระบวนงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณ พบว่า กระบวนงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

เนื่องจากเป็นกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความต้องการ การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) การกำหนดราคากลาง การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา การตรวจรับพัสดุ และการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีโอกาสเกิดความเสี่ยง เช่น การกำหนด TOR หรือเงื่อนไขที่อาจเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคัดเลือก การตรวจรับพัสดุไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนด หรือการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. กระบวนการบริหารโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี

เนื่องจากมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการและกิจกรรมตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หากขาดการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผลที่เหมาะสม อาจเกิดความเสี่ยงด้านการใช้งบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ การเบิกจ่ายที่ไม่สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน หรือการใช้จ่ายที่ไม่เกิดความคุ้มค่า

๓. กระบวนการเบิกจ่ายและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ

เป็นกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน การอนุมัติ การเบิกจ่าย และการบันทึกข้อมูลทางการเงิน ซึ่งอาจมีความเสี่ยงจากเอกสารประกอบไม่ครบถ้วน การตรวจสอบไม่รัดกุม หรือการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้กำหนดให้กระบวนงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประเด็นสำคัญในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เนื่องจากเป็นกระบวนงานที่มีปัจจัยเสี่ยงจากการใช้ดุลยพินิจ การบริหารจัดการงบประมาณจำนวนมาก และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของทางราชการโดยตรง

ผลจากการคัดเลือกกระบวนงานดังกล่าว ทำให้หน่วยงานสามารถระบุจุดเสี่ยงที่สำคัญ กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม เช่น การตรวจสอบหลายขั้นตอน การแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง การใช้ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใส และการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดโอกาสการเกิดการทุจริตในองค์กร

๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต**ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ** โดยพิจารณาจากกระบวนงานที่มีความสำคัญ มีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณจำนวนมาก มีการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ รวมถึงเป็นกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดช่องว่างหรือโอกาสในการทุจริตได้หากขาดระบบควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์กระบวนงานด้านการบริหารงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่สำคัญ ได้แก่

๑. การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างที่อาจเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง

เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการจัดทำขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ โดยผู้ปฏิบัติงานอาจกำหนดรายละเอียดที่มีความเฉพาะเจาะจงเกินความจำเป็น ส่งผลให้การแข่งขันในการเสนอราคาไม่เป็นธรรม หรือเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการบางรายมีความได้เปรียบกว่ารายอื่น

๒. การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาและการบริหารสัญญา

กระบวนการพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา และการบริหารสัญญา อาจมีความเสี่ยงจากการใช้ดุลยพินิจที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การให้ความช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย หรือการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบที่กำหนด

๓. การตรวจรับพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง

เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการตรวจรับงาน การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และการอนุมัติเบิกจ่าย หากการควบคุมตรวจสอบไม่รัดกุม อาจทำให้เกิดกรณีได้รับพัสดุไม่ครบถ้วน ไม่ตรงตามคุณลักษณะที่กำหนด หรือมีการเบิกจ่ายโดยขาดหลักฐานประกอบที่ถูกต้องครบถ้วน

๔. การบริหารโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เกิดความคุ้มค่า

การดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีอาจมีความเสี่ยงจากการวางแผนงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผน การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด หรือการปรับเปลี่ยนรายละเอียดโครงการโดยขาดการพิจารณาที่เหมาะสม

๕. ความเสี่ยงจากผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

อาจเกิดจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีความสัมพันธ์หรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนอราคา ซึ่งอาจส่งผลต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และกระทบต่อความโปร่งใสของกระบวนการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้กำหนดให้ประเด็นความเสี่ยงดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมุ่งเน้นการป้องกันและลดโอกาสการเกิดการทุจริต ผ่านมาตรการควบคุมภายใน การตรวจสอบหลายระดับ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ เช่น ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ และการกำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk Assessment)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต**ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ** โดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่ **โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)** และ **ผลกระทบที่เกิดขึ้นหากมีการทุจริต (Impact)** เพื่อวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงและกำหนดแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม การประเมินดังกล่าวพิจารณาจากลักษณะของกระบวนงาน งบประมาณที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระดับการใช้ดุลยพินิจ ความซับซ้อนของขั้นตอนการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในที่มีอยู่ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

๓.๑ เกณฑ์การประเมินโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ความเสี่ยงจะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากความถี่ของการดำเนินงาน จำนวนขั้นตอน ความซับซ้อนของกระบวนงาน การใช้ดุลยพินิจ และประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายใน

ระดับ	คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
ต่ำมาก	๑	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก เนื่องจากมีกระบวนการควบคุม ตรวจสอบ และกำกับติดตามอย่างชัดเจน
ต่ำ	๒	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย มีมาตรการควบคุมบางส่วน และสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดได้
ปานกลาง	๓	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง เนื่องจากมีหลายขั้นตอนหรือมีการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงาน
สูง	๔	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างมาก หากขาดการควบคุมหรือกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด
สูงมาก	๕	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง มีช่องว่างในการควบคุม หรือเป็นกระบวนงานที่มีความเสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓.๒ เกณฑ์การประเมินผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)

พิจารณาจากระดับความเสียหายหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อหน่วยงาน บุคลากร งบประมาณ ภาพลักษณ์องค์กร และความเชื่อมั่นของผู้รับบริการ

ระดับ	คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
ต่ำมาก	๑	ส่งผลกระทบเล็กน้อย สามารถแก้ไขได้ทันที ไม่ส่งผลต่อภารกิจหลักของหน่วยงาน
ต่ำ	๒	ส่งผลกระทบในวงจำกัด เกิดความเสียหายเล็กน้อย และไม่กระทบต่อความเชื่อมั่นขององค์กร
ปานกลาง	๓	ส่งผลกระทบต่อกระบวนงาน งบประมาณ หรือการดำเนินงานบางส่วน ต้องใช้เวลาในการแก้ไข
สูง	๔	ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน เกิดข้อร้องเรียน หรือกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
สูงมาก	๕	ส่งผลกระทบรุนแรง เช่น เกิดการทุจริต ความเสียหายต่องบประมาณของรัฐถูกตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก หรือกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน

๓.๓ การกำหนดระดับความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ กำหนดระดับความเสี่ยงโดยนำค่าคะแนน **โอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood)** คูณด้วยค่าคะแนน **ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)** ดังนี้

ระดับความเสี่ยง = คะแนนโอกาสเกิด × คะแนนผลกระทบ

คะแนนรวม	ระดับความเสี่ยง	แนวทางดำเนินการ
๑–๔	ต่ำ	ควบคุมตามระบบงานปกติ และติดตามเป็นระยะ
๕–๙	ปานกลาง	กำหนดมาตรการควบคุมและติดตามอย่างต่อเนื่อง
๑๐–๑๖	สูง	จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กำหนดผู้รับผิดชอบ และติดตามอย่างใกล้ชิด
๑๗–๒๕	สูงมาก	ต้องดำเนินการแก้ไขเร่งด่วน กำหนดมาตรการป้องกันเฉพาะ และรายงานผู้บริหารทราบ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าว ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ สามารถระบุระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ สามารถจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องควบคุม กำหนดมาตรการป้องกันและลดโอกาสการเกิดการทุจริตได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ ระบบควบคุมภายใน และการกำกับติดตามการดำเนินงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักธรรมาภิบาล

๔. การประเมินระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต

ภายหลังจากการกำหนดประเด็นความเสี่ยงและเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงในแต่ละประเด็น โดยพิจารณาจาก โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (Impact) ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เพื่อนำค่าทั้งสองมาคำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Level) การประเมินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ระบุประเด็นที่มีระดับความเสี่ยงสูงซึ่งจำเป็นต้องได้รับการควบคุม ป้องกัน และกำหนดมาตรการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนป้องกันการทุจริต การติดตามผล และการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล อันจะช่วยลดโอกาสการเกิดการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับ	กระบวนงาน/ประเด็นความเสี่ยง	สาเหตุหรือปัจจัยเสี่ยง	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L×I)	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ในการจัดซื้อจัดจ้าง	การกำหนดรายละเอียดหรือเงื่อนไขที่อาจมีลักษณะเฉพาะเจาะจงเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง	๓	๔	๑๒	สูง
๒	การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	การใช้ดุลยพินิจไม่เหมาะสม การขาดการตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการพิจารณาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๒	๔	๘	ปานกลาง
๓	การตรวจรับพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณ	การตรวจรับไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนด เอกสารประกอบไม่สมบูรณ์ หรือการเร่งรัดเบิกจ่ายจนขาดความรอบคอบ	๓	๔	๑๒	สูง
๔	การบริหารโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ	การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน การใช้จ่ายไม่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่เกิดความคุ้มค่า	๒	๓	๖	ปานกลาง
๕	ผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	บุคลากรที่เกี่ยวข้องอาจมีความสัมพันธ์กับผู้เสนอราคา ส่งผลต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่	๒	๔	๘	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ พบว่า ประเด็นที่มีระดับความเสี่ยงสูง ได้แก่

๑. การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ และดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติงาน หากขาดการตรวจสอบและกลั่นกรองอย่างรอบคอบ อาจเกิดความเสี่ยงต่อการกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เปิดโอกาสให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

๒. การตรวจรับพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณ

เนื่องจากเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนการจ่ายเงิน หากกระบวนการตรวจสอบไม่รัดกุม อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ และส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ จึงกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง โดยเน้นการตรวจสอบหลายระดับ การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง การใช้ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (**e-GP**) การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้

๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ภายหลังจากการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้นำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง โดยให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีระดับความเสี่ยง **สูงและปานกลาง** เพื่อป้องกัน ลดโอกาส และลดผลกระทบที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละกระบวนงาน ครอบคลุมทั้งการควบคุมเชิงป้องกัน (Preventive Control) การควบคุมเชิงตรวจจับ (Detective Control) และการควบคุมเชิงแก้ไข (Corrective Control) โดยอาศัยหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม ตลอดจนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบ **e-GP** และ **New GFMIS Thai** มาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละประเด็น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
๑	การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ในการจัดซื้อจัดจ้าง	สูง	๑. จัดทำ TOR ตามความจำเป็นของหน่วยงานและเป็นไปตามระเบียบพัสดุ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR อย่างน้อย ๓ คน และไม่มีส่วนได้เสีย ๓. ให้มีการตรวจสอบและกลั่นกรอง TOR ก่อนประกาศ ๔. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-GP และเว็บไซต์หน่วยงาน	- กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ - คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง	ตลอดปีงบประมาณ	- TOR ผ่านการตรวจสอบทุกโครงการ - ไม่มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกำหนด TOR
๒	การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	ปานกลาง	๑. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๒. กรรมการทุกคนลงนามรับรองว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. บันทึกผลการพิจารณาและจัดเก็บหลักฐานเพื่อการตรวจสอบ	คณะกรรมการพิจารณาผล - กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	ตลอดปีงบประมาณ	- ไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้เสนอราคา
๓	การตรวจรับพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณ	สูง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับที่มีความรู้และไม่มีส่วนได้เสีย ๒. ตรวจรับพัสดุให้ครบถ้วนตามสัญญาและเอกสารประกอบ ๓. ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายหลายระดับก่อนอนุมัติ ๔. ติดตามผลการเบิกจ่ายผ่านระบบ New GFMIS Thai	- กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย - คณะกรรมการตรวจรับ	ตลอดปีงบประมาณ	- การตรวจรับและเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ ร้อยละ ๑๐๐ - ไม่พบข้อทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
๔	การบริหารโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ	ปานกลาง	๑. จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน ๒. ติดตามผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเป็นรายไตรมาส ๓. รายงานผลต่อผู้บริหารและปรับแผนเมื่อมีความจำเป็น	- ทุกกลุ่มงาน - กลุ่มนโยบายและแผน	รายไตรมาส	- การเบิกจ่ายเป็นไปตามแผนที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕
๕	ผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	ปานกลาง	๑. ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนลงนามรับรองการไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. จัดอบรมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริต ๓. กำหนดช่องทางแจ้งเบาะแสและคุ้มครองผู้ร้องเรียน	- กลุ่มอำนวยการ - กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	ตลอดปีงบประมาณ	- บุคลากรที่เกี่ยวข้องลงนามครบถ้วน ร้อยละ ๑๐๐ - ไม่พบกรณีผลประโยชน์ทับซ้อน

สรุปมาตรการควบคุมความเสี่ยง

จากผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๒ ได้กำหนดมาตรการควบคุมโดยมุ่งเน้นการลดโอกาสการเกิดความเสี่ยงและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการบริหารงบประมาณ โดยเฉพาะประเด็นที่มีระดับความเสี่ยง**สูง** ได้แก่ **การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ในการจัดซื้อจัดจ้าง** และ **การตรวจรับพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณ** ซึ่งได้กำหนดมาตรการควบคุมที่เข้มงวด เช่น การตรวจสอบหลายระดับ การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง การใช้ระบบ **e-GP** และ **New GFMIS Thai** ในการดำเนินงาน การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ รวมถึงการติดตามผลและการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

สำหรับประเด็นที่มีระดับความเสี่ยง **ปานกลาง** ได้กำหนดมาตรการควบคุมที่เหมาะสม เช่น การจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน และการส่งเสริมความโปร่งใสในทุกกระบวนการ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันจะช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างยั่งยืน